

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

**Təhsil
millətin
gələcəyidir!**
Heydər Əliyev

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

Bakıda möhtəşəm Zəfər paradı

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azadlıq meydanında paradlar çox keçirilib. Ancaq bu paradın xüsusi önəmi var. Bu, Zəfər paradıdır. Bu, tarixi hadisədir. Paradların birində mən demişdim ki, parada 2016-cı ildə Lələtəpə yüksəkliyində qaldırılmış bayraq gətiriləcək. Demişdim ki, gün gələcək və bu gün işğaldan azad edilən torpaqlarda qaldırılan Azərbaycan bayrağı Azadlıq meydanına gətiriləcək və bu gün gəldi. Bu tarixi günün şahidi bizik, Azərbaycan xalqıdır. Biz bundan sonra ancaq və ancaq irəli gedəcəyik... Bu gün bütün dünya görür ki, Qarabağ Azərbaycandır! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Yaşasın Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı! Yaşasın Azərbaycan əsgəri!

Rəcəb Tayyib ƏRDOĞAN:
Türkiyə Respublikasının Prezidenti

Hörmətli Qardaşım, əziz Azərbaycan xalqı. Türkiyə Azərbaycanın apardığı mübarizəyə ilk günlərdən bütün qurum və təşkilatları ilə dəstək vermiş, bütün imkanları ilə azərbaycanlı qardaşlarının yanında olmuşdur. Türkiyə olaraq Azərbaycan ilə münasibətlərimizdə özümüzə hər zaman böyük lider Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" şüarını rəhbər tutduq. Qazi Mustafa Kamal Atatürkün dəqiq ifadəsi ilə Azərbaycanın kədəri ni kədərimiz, sevincini sevincimiz bildik. Bu anlayışla Qarabağı otuz il boyunca sinəmizdə yara etdik. Bu gün də bu yaranın sağalmasının sevincini paylaşmaq, bu şanlı zəfəri birlikdə qeyd etmək üçün aranızdayıq.

İtaliya-Azərbaycan Universitetində təhsil alacaq gənclər iki ölkə arasındakı əlaqələrə xüsusi töhfə verəcəklər

Prezident İlham Əliyev İtaliya Deputatlar Palatasının sədr müavininin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

İtaliyaya dövlət səfərim çərçivəsində, eyni zamanda, təhsil sahəsində əməkdaşlıq müzakirə olundu. İtaliya-Azərbaycan Universitetinin yaradılması ilə bağlı razılığa gəlməmişik. Bakıya qayıdandan sonra mənim tərəfimdən bu məsələ ilə bağlı müvafiq göstərişlər verilmişdir. Hesab edirəm ki, yaxın gələcəkdə universitet üçün bina da inşa ediləcək. Mən bu məsələni diqqətimdə saxlayıram və mənə müntəzəm olaraq bu məsələ ilə bağlı məlumatlar verilir. Onu da bildirməliyəm ki, mənə verilən məlumat əsasında orada bir neçə fakültə fəaliyyət göstərəcək. O siyahıya baxanda gördüm ki, orada memarlıq fakültəsi yoxdur və təklif etdim ki, bu da əlavə olunsun. Çünki İtaliya memarlığı ümumbəşəri dəyərdir və ölkəmizdə geniş vüsət almış tikinti sektorunun əlbəttə ki, müasir görkəmi olmalıdır. Əlbəttə, İtaliya-Azərbaycan Universitetində təhsil alacaq gənclər iki ölkə arasındakı əlaqələrə xüsusi töhfə verəcəklər.

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin I-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 9, maddə 684; 2011, № 2, maddə 70; 2014, № 1, maddə 3; 2015, № 11, maddə 1266; 2016, № 1, maddə 41, № 11, maddə 1766; 2017, № 2, maddə 145, № 5, maddə 691, № 7, maddələr 1277, 1300, № 12 (I kitab), maddə 2202; 2018, № 7 (I kitab), maddələr 1381, 1409, № 11, maddə 2208; 2019, № 5, maddə 798, № 7, maddə 1190, № 8, maddə 1382, № 11, maddə 1684, № 12, maddə 1881; 2020, № 5, maddə 508, № 6, maddələr 662, 669, № 7, maddələr 824, 830) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1.0.36-cü maddə aşağıdakı redaksiyada ve-

rilsin:

“1.0.36. xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyası — xarici dövlətlərin səlahiyyətli orqanları tərəfindən verilən və verildiyi ölkədə ali təhsil pilləsinə qəbul olunmaq və ya ali təhsilin növbəti səviyyələri üzrə təhsilini davam etdirmək və (və ya) ixtisasına uyğun əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ verən, həmçinin şəxsin müvafiq standartlara uyğun bilik, bacarıq, səriştə və təcrübəyə malik olduğunu təsdiq edən təhsil haqqında sənəd;”

2. 27.4-cü maddədə “Xarici ölkələrdə verilən təhsil haqqında sənədlərin” sözləri “Xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 29.0.21-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“29.0.21. xarici dövlətlərin ali təhsilə aid

kvalifikasiyalarının tanınması qaydalarını müəyyən etmək və kvalifikasiyaların tanınmasını həyata keçirmək;”

4. 44.2-ci maddənin birinci cümləsində “xarici ölkələrin ali təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsi (nostrifikasiyası)” sözləri “xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması” sözləri ilə, ikinci cümləsində “xarici ölkələrin ali təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsinə (nostrifikasiyasına), xarici ölkələrdə verilən təhsil haqqında sənədlərin” sözləri “xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 noyabr 2020-ci il

“Peşə təhsili haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin I-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Peşə təhsili haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 6, maddə 1152; 2019, № 5, maddə 799, № 6, maddə 986, № 11, maddə 1685; 2020, № 5, maddələr 508, 514, № 7, maddələr 831, 851) 1.0.9-cü maddəsində “səriştələrə, bacarıqlara” sözləri “bilik, bacarıq, səriştə və təcrübəyə” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 noyabr 2020-ci il

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 6 noyabr tarixli 192-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” 2005-ci il 1 mart tarixli 203 nömrəli, “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” 2009-cu il 5 sentyabr tarixli 156 nömrəli fərmanlarında və 2019-cu il 29 dekabr tarixli 907 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyinin Nizamnaməsi”ndə dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cü maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 6 noyabr tarixli 192-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara ahrım**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.4-cü və 29.0.21-ci maddələrinə uyğun olaraq, xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması qaydalarını iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla müəyyən etsin;

1.2. “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 6 noyabr tarixli 192-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 1 mart tarixli 203 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 3,

maddə 161, № 12, maddə 1102; 2007, № 10, maddə 947; 2008, № 11, maddə 970; 2009, № 12, maddə 983; 2010, № 2, maddə 83; 2011, № 2, maddə 85; 2012, № 4, maddə 291, № 6, maddə 531, № 9, maddə 854; 2016, № 11, maddə 1805; 2017, № 7, maddə 1355, № 12 (I kitab), maddə 2312; 2019, № 3, maddə 403, № 5, maddə 848, № 11, maddə 1718; 2020, № 7, maddələr 868, 895, № 9, maddə 1139) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 8.27-ci bənddə “xarici ölkələrin ali təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsinə (nostrifikasiyasına)” sözləri “xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 8.28-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin: “8.28. xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınmasına dair sənədlər verir;”

3. “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 5 sentyabr tarixli 156 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 9, maddə 685; 2012,

№ 3, maddə 197, № 4, maddə 289, № 6, maddə 532; 2016, № 1, maddə 76, № 11, maddələr 1804, 1828, № 12, maddə 2086; 2017, № 7, maddə 1360, № 10, maddə 1800, № 12 (I kitab), maddə 2313; 2018, № 2, maddə 216, № 12 (I kitab), maddə 2545; 2019, № 3, maddələr 403, 405, № 5, maddə 847, № 8, maddə 1398; 2020, № 5, maddə 549, № 7, maddə 868) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 1.23-cü bənddə “29.0.21-ci” sözləri “29.0.20-ci” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. 2.2-ci bənddə “xarici ölkələrin ali təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsi (nostrifikasiyası)” sözləri “xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3. 2.3-cü bənddə “(xarici ölkələrin ali təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsinə (nostrifikasiyasına))” sözləri “xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması” sözləri ilə əvəz edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 dekabr tarixli 907 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 12,

maddə 1950) ilə təsdiq edilmiş “Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyinin Nizamnaməsi”ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 1.1-ci bənddə “təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsi (nostrifikasiyası), xarici ölkələrdə verilən təhsil haqqında sənədlərin” sözləri “təhsilə aid kvalifikasiyalarının” sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2. 2.2.2-ci yarımbənddə “təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsinə (nostrifikasiyasına)” sözləri “təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması” sözləri ilə əvəz edilsin;

4.3. 3.1.4-cü və 3.2.16-cı yarımbəndlərdə “təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsi (nostrifikasiyası)” sözləri “təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 dekabr 2020-ci il

"Bu günün gəncləri ölkənin qarşısında duran ən ümdə məsələləri həll etməyə qadirdirlər"

Təhsil naziri Emin Əmrullayev media nümayəndələri ilə birlikdə bir sıra mühüm məqamlara aydınlıq gətirib

"Təhsil" Televiziyası dekabrın 5-də "Təhsil naziri ilə söhbət" in davamını yayımlayıb. Verilişin qonağı olan Təhsil naziri Emin Əmrullayev media nümayəndələrini maraqlandıran sualları cavablandırıb, digər bir sıra mühüm məqamlara da aydınlıq gətirib. Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr sektorunun müdiri Cəsarət Valehovun aparıcısı olduğu verilişdə İctimai Televiziyanın əməkdaşı Vüsalə Məmmədova və 1 news. az informasiya agentliyinin baş redaktoru Rəhman Hacı iştirak ediblər. Təhsil naziri ilə söhbətin II hissəsini oxucularımıza təqdim edirik.

Valideynin məktəbə kömək etmək hüququ və səlahiyyəti var

Rəhman Hacı:

- Valideynləri narahat edən konkret məsələlər var. Məsələn, misal üçün, mən həmin o sorğunu aparanda ən çox təkrarlanan suallardan biri də məktəblərdə korrupsiya ilə bağlı vəziyyət, müəllimlərin maaşlarının kifayət qədər yüksək olmaması və bundan irəli gələn motivasiyanın aşağı olması məsələləri idi. Sizin fikrinizcə, bu üç məsələ - korrupsiya, müəllimlərin motivasiyası, ümumiyyətlə, müəllimlərin şagirdlərə münasibəti ilə bağlı etimadını necə qaldıra bilərik?

Emin Əmrullayev, Təhsil naziri:

- Mənə elə gəlir ki, son hadisələr onu göstərdi ki, hər şey rəğmə bütünlükdə narazılıqlara baxmayaraq bu gün müstəqillik dövrümüzdə doğulan, böyüyən, məktəbi bitirən Azərbaycan gəncləri ölkənin qarşısında duran ən ümdə məsələləri həll etmək bacarığında və qabiliyyətindədirlər.

Baxmayaraq ki, təhsilimiz haqqında biz, ümumiyyətlə, çox narazı danışırıq, ancaq onu da qeyd edək ki, böyük məsələlərin həlli istiqamətində uğura maliklik və dünyanın ən yaxşı universitetlərini bitirmiş kifayət qədər azərbaycanlılarımız var. Və həmin gənclərimiz haradasa, belə deyək də, xüsusi şəraitdə böyüməyiblər. Onlar da məhz bu şəraitin yetirməsidirlər. O ki qaldı sizin dediyiniz korrupsiyaya, burada bir mənəvi, ikinci yənə də qayda məsələləri var. Mənim baxışma görə valideyn məktəbə pul ödəməyə məcbur edilməməlidir. Bu, düzgün deyil. Amma eyni zamanda, valideynin məktəbə kömək etmək hüququ və səlahiyyəti var və bu o qədər də xoşagəlməz hal kimi qiymətləndirilməməlidir. Sadəcə olaraq təsvir edə bilərəm ki, tutaq ki, bu hansısa bir irəlidi olan təhsil sistemində necə baş verir? Məsələn, adətən məktəblər hansısa məqsəd müəyyənləşdirir və öz icması-na müraciət edir ki, biz həyətdə olan idman meydançasını təmir etməliyik. Bunun üçün isə deyək ki, on min manat pul lazımdır. Artıq həmin məktəb istər

Son dövrlərdə ölkə rəhbərliyinin müvafiq sərəncamları ilə təhsil işçilərinin əməkhaqqısında əsaslı dəyişikliklər edilib. Müəllimlərin əməkhaqları son dövrdə ən çox artan əməkhaqlarından biridir. Demək olar ki, ölkə üzrə orta əməkhaqqına çatır.

valideynlərə, istər həmin icmada olan biznesə, istər özünün məzounlarına, istərsə də ölkədə idman sahəsi ilə məşğul olan QHT-lərə müraciət edir. O pul toplanır, hesabat verilir və nəticə etibarı ilə idman meydançası təmir olunur. Və insanlar da özlerini xoşbəxt hiss edirlər. Bu, yeni terminologiyada fəndreyzinq adlanır. Hətta məktəb direktorlarına fəndreyzinqin necə aparılması ilə bağlı ayrıca təlimlər də keçirilir.

Bizim kontekstdə mənə elə gəlir ki, qeyd etdiyim ana prinsip bundan ibarət olmalıdır ki, hər hansı bir valideyn məktəbə pul ödəməyə məcbur edilməməlidir. Bu səhəvidir, son dövrlərdə belə deyək də, il ərzində bir neçə direktor buna görə öz işindən azad edilib. Və belə hallar olarsa, biz buna qarşı tədbirlərimizi yənə davam etdirəcəyik.

Müəllim əməkhaqqısı son dövrdə ən çox artan əməkhaqlarından biridir

Müəllimlərin motivasiyası ilə bağlı ikinci sualınıza qısa cavab verməyə çalışacağam. Müəllimin motivasiyası və əməkhaqqısı arasında yəqin ki, böyük əlaqə var. Bilirsiniz ki, son dövrlərdə ölkə rəhbərliyinin müvafiq sərəncamları ilə təhsil işçilərinin əməkhaqqısında əsaslı dəyişikliklər edilib. Müəllimlərin əməkhaqları son dövrdə ən çox artan əməkhaqlarından biridir. Demək olar ki, ölkə üzrə orta əməkhaqqına çatır. Müəllim əməkhaqqısına, yeni onun miqdarına təsir edən faktorları düzgülə

baş düşməliyik. Çünki bizim təhsil sistemimiz hələ də sovet dövründən qalmış "stavka" sistemi ilə işləyir. Həmin sistem saata bağlıdır. Müəllimlər bir çox hallarda ona görə aşağı maaş alırlar ki, onların heç saatları çox yuxarı deyil.

Mənə elə gəlir biz təhsil sistemi olaraq son illərdə iki böyük uğura imza atmışıq. Bir Azərbaycanda şagird-müəllim nisbəti kifayət qədər yaxşılaşmışdır. Təxminən əvvəl 8 və ya 9 şagirdə 1 müəllim düşürdüsə, indi biz bunu 11-ə qaldıra bildiyimiz. Bu, nə deməkdir? Bu, müəllimlərin dərslərinin artması deməkdir. O cümlədən bir saata

quracağıq ki, orada keyfiyyətli təhsilə təminat verək.

Emin Əmrullayev, Təhsil naziri:

- Sualınız iki hissədən ibarətdir. Birinci məsələ odur ki, tikinti, geri qayıdış prosesi, bütün bu işlər kompleks həll olunacaq. Standart olaraq əhalinin altıda bir sayında biz məktəb tikintisini keçirdirik. Deyək ki, altı min sakini olan yerdə min nəfərlik məktəbə ehtiyac olur. Mən əminəm ki, ən yaxşı məktəblər tikiləcək. O ki, qaldı keyfiyyətlə bağlı bəlkə də kədarli bir hekayənin sonudur ki, işğal zamanı həmin torpaqlarda olan bütün məktəblər, infrastruktur dağıdılıb.

Emin Əmrullayev, Təhsil naziri:

- Birinci sualla bağlı onu deyim ki, baxın, biz yənə də məqsədlə alətləri bir-birindən fərqləndirməliyik. Adətən niyə məktəblərdə yeni format, yeni, divarı götürürlər və yaxud stulları başqa cür bölürlər? Bunlar təbii ki, kiminsə təxəyyülünə görə deyil, konkret tədqiqatlarla əsaslanır. Həmin tədqiqatlar göstərir ki, məsələn, bu, öyrənməyə müsbət təsir edir. İnsanlar bir-biri ilə nə bilim ikili partada yox, tək partada oturanda tutaq ki, fərdilik daha çox inkişaf edir. İnfrastruktur təbii ki, bütövləklə ilə də bağlıdır.

Bizim kontekstdə bu, çox uğurlu bir layihə-modul tipli məktəblərdir. Biz hər il belə deyək də 30, 40, hətta bu il 60-a qədər modul tipli məktəbləri kiçik ərazilərdə tikə bildiyimiz. Bizim yeni məktəb modelimizdən danışıqda məsələ burasındadır ki, bunlar hamısı bir-biri ilə bağlıdır. Birinci sual verirlər ki, məqsəd nədir? Tutmaq ki, məqsəd öyrənməkdirsə, məsələn, 40-42 nəfərlik sinifdə bunu eləmək olarmı? Hə, Sinqapur bunu edir. Orada standart olaraq sinifdə ortalamən 40 uşaq var. Onlar bunu edə bilirlər. Onların infrastrukturunu buna uyğundur. Gələcəkdə biz də tutmaq ki, düşünürüksə ki, daha çox böyük həcmli siniflərə gedəcəyik. Məsələn, 40 çox yaxşı rəqəmdir. O 2-yə, 4-ə, 5-ə və 8-ə bölünür və siz qruplar edə bilərsiniz. 24 rəqəmi də elədir. Məsələn, 2-yə, 3-ə, 6-ya, 8-ə bölünür və s. Yəni ilk növbədə biz nə istəyirik sualını müəyyən etməliyik, ondan sonra məktəbimizi tikməliyik. Əvvəl məqsəd qoyulmalı sonra ona uyğun infrastruktur qurulmalıdır.

PISA -Beynəlxalq Şagird Qiymətləndirilməsi proqramı bizim üçün mayak rolunu oynamalıdır

O ki qaldı ikinci sualınıza, biz PISA, PIRLS və TIMSS beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatlarında iştirak edirik. Məncə, bu, ölkəmizə böyük imkanlar verir ki, biz haradayaq. Çünki PISA-da soruşulan suallar insanlarda konkret bazara uyğun olan bacarıq və sərəşlələri ölçür. Biz isə məktəbdə daha çox hələ də özümüzün arzularımızı ölçürük ki, uşaqlar bizim arzularımıza nə qədər uyğundur yoxsa yox. PISA -Beynəlxalq Şagird Qiymətləndirilməsi proqramı bizim üçün mayak rolunu oynamalıdır və bu nəticələr Azərbaycan təhsil işçiləri, bütövləklə təhsil icmasıya, o cümlədən işə götürənlər, xüsusilə müəllimlərimizin qarşısında çox böyük bir vəzifələr qoyur. Biz Təhsil Nazirliyi olaraq yalnız təlimlər vasitəsi ilə onlara bu reallığı göstərməklə köməklik edə bilərik.

Davamı səhifə 4-də

Ən yaxşı keyfiyyəti olan məktəblər qura biləcəyik

Vüsalə Məmmədova:

- Torpaqlar işğaldan azad edildi və artıq hər kəs öz sahəsində hazırlıq işlərini başlayıb. Müharibənin ağır illərində o əraziləri tərk edən övladlar təhsil hüququndan məhrum olundular və çox ciddi bir problemlə üz-üzə qaldılar. Bu, ötən əsrin sonları idi. Məcburi köçkün məktəblərin vəziyyəti heç vaxt qənaətbəxş olmayıb, məmnun olmamışıq. Bir keçmiş məcburi köçkün olduğuma görə bu məsələləri daha detallı bilirəm. Bu gün vaxtilə öz torpaqlarından məcburən didərgin düşən həmin insanlar artıq valideyn olaraq ora qayıdacaqlar. Biz həmin o qənaətbəxş olmayan məktəblərini geri qaytacağa? Və ya məsələyə nikbin yanaşsaq işğaldan azad edilən torpaqlarımızda təhsili hansı səviyyədə

Amma məsələnin müəyyən mənada yaxşı ardi, davamı ondan ibarətdir ki, biz hər şeyi sıfırdan başlaya bilərik. Düşünürəm ki, bu proses həmin o yerlərdən olan insanlar üçün də yeni imkanlar yaradacaq. İnanıram ki, həmin yerlərdə ən yaxşı keyfiyyəti olan məktəblər qura biləcəyik.

Əvvəl məqsəd qoyulmalı, sonra ona uyğun infrastruktur qurulmalıdır

Cəsarət Valehov:

- Beynəlxalq praktikada belə deyək, hətta məktəblərin infrastrukturunu ilə bağlı yeni yanaşmalar var. Divarsız sinif otaqları, ümumilikdə tamamilə qurğulardan inşa olunmayan məktəblər və s. Bizdə ümumiyyətlə, məktəblərin infrastrukturunu ilə bağlı həlli bir təcrübə var, yəni planlama var. Növbəti planda bu infrastrukturda hansısa özəlliklər dəyişə bilərmiz?

İkinci məsələ, mən sizi həm nazir olana qədər, həm də indi nazir olduğunuz vaxtda müşahidə etmişəm ki, ən çox ifadə etdiyiniz sözlərdən biri ölçülə bilən sözüdür. Və xatırlayıram ki, ötən ilin elə dekabr ayında sizin iştirakınızla PISA - Beynəlxalq Şagird Qiymətləndirilməsi Proqramının 2018-ci il üzrə nəticələrini biz elan etdik. Bu nəticələrdən çıxış edərək 15 yaşlı Azərbaycan gəncləri öz yaşadlarından nədə geri qalır və ya əksinə, hansı məqamlarda ümidvericidir?

"Bu günün gəncləri ölkənin qarşısında duran ən ümdə məsələləri həll etməyə qadirdirlər"

Təhsil naziri
Emin Əmrullayev
media nümayəndələri ilə
birlikdə bir sıra mühüm
məqamlara aydınlıq gətirib

Əvvəli səhifə 5-də

Davranış və qavrama çox vacib məsələdir

Rəhman Hacı: Bizim təhsilimizlə Avropanın və Amerikanın təhsili arasında bir neçə ciddi fərq var. Xüsusən də ali təhsildən söhbət edəndə mən hardasa bir neçə çatışmazlıq görürəm. Birincisi, bizim universitetlərimizdə və məktəblərimizdə tənqidi yanaşmaya daha çox ehtiyac duyulur. Sizin də qeyd etdiyiniz kimi biz artıq qeyri-müəyyənlik vaxtında yaşayırıq. Bu zaman tənqidi yanaşma daha da önəmli olur, onun vacibliyi artır. İkincisi, biz artıq "Big Data" dövründə yaşayırıq. Məlumatın sayı o qədər çox, həcmi o qədər böyükdür ki, artıq məlumatın birincisini tapmaq və sonradan təhlil etmək bacarığı böyük önəm daşımağa başlayır. Burada müəllimin, professorun rolu da dəyişir. Sizin fikrinizcə, biz nə qədər bu dövrün tələblərinə cavab veririk? Və ya biz əgər cavab vermirsək bu yeni təhsil formatına necə daha operativ, çevik keçə bilərik?

Emin Əmrullayev, Təhsil naziri:

Mən bununla bağlı bir neçə məqama toxunmaq istərdim. Bir məsələ ondan ibarətdir ki, davranış, eyni zamanda qavrama çox vacibdir. O mənada ki, hər bir insan öz gələcəyi ilə bağlı tutaq ki, necə düşünür? Məsələn, insan var belə düşünür ki, onun bütün gələcəyini dövlət qurmalıdır. Daim belə bir hissələ yaşamağa davam edir. Mənim fikrimcə, təbii ki, bu, bizim sosialist keçmişimizdən gəlir. Bəzi hallarda insanlara səhv etdiklərini və o səhvləri göstərmək mənə, lazımdır. Belə ki, səhvlər özü də öyrənmək üçün çox vacib bir məqamdır. O mənada ki, uğur hekayələri və belə deyək, o qədər də uğurlu olmayan hekayələr arasında fərqi baxsaq həmin prosesi başa düşə bilərik.

Başqa bir məsələ mənə, seçimlə bağlıdır. Üçüncü, mənə elə gəlir o dəyişiklik üçün istiqamət ondan ibarətdir ki, həqiqətən də tələb olmalıdır. Yəni, tələb çox vacib məsələdir. Burada yaxşı xəbər nədir? Artıq tələb get-gedə qloballaşır. Məsələn, elmdən danışırıqsa, elmə olan tələb indi qlobaldır. Yəni, yaxşı elmi tədqiqatlarla, elmi ideyalara malik olan insan hansı ölkədə yaşamağından asılı olmayaraq ona istənilən yerdə hər cür şərait yaratmağa, qrant verməyə, START UP layihələri üçün viza verməyə və s. hamı hazırdır. İstedadlı insanlarınız burada saxlamaq üçün müəyyən mexanizmlər və modellər düşünməliyik. Və təbii ki, rahatlıqla narahatlıq seçimi arasında mənə, çoxlu müzakirələr aparılmalı. Çünki biz bəzən rahat həll yolları axtarıq. Dəyişiklik ümumiyyətlə həmişə narahat bir prosesdir və nə qədər biz narahatlığımızı pozmağa hazırıq? Belə deyək də, cəmiyyət olaraq həmin o transformasiyanı bir yerdə keçməyə hazırıq sualı vacib olacaq. Məsələn, şərti olaraq biz bu günləri desək ki, gələn birinci sinif qəbul vaxtı hərə öz

yaşadığı yerdə məktəbə getsin. Bu insanların kifayət qədər narazılığına səbəb olacaq. Məsələn, bizə nazirlik olaraq bu, çox asandır, çünki hər şeyi planlaşdırma bilirik, məktəblər tikiləndə və s. Səmimi olaraq deyim ki, məktəblərdə, siniflərdə şagird sayı da normallaşar.

Həqiqəti bilmək istəyirsinizsə heç də bu günləri ən çox belə deyək də, tələb olunan məktəblər ən yaxşı məktəblər deyil. Yəni, reallıq budur ki, məsələn, biz PISA tədqiqatından görürük ki, Bakının bütün məktəblərinin hər birində qrupda ən yüksək nəticə və eyni zamanda ən zəif nəticə

yişdirilməsi vacibdir. Ali təhsillə bağlı siz müsbət tərəflərdən danışdınız. Burada 2-3 vacib məsələ var. Birinci məsələ, məqsəd nədən ibarətdir. Məqsəd kağız parçasıdır yoxsa, bacarıqlardır? Bütün dünyada ali təhsil əslində daha çox iqtisadi faktordur, nəinki təhsil faktoru. Bu, bir investisiyadır. Biz nə qədər investisiya qoyuruq, hansı bacarıqları öyrənirik? Sonra bunun müqabilində bütün həyatımız boyu həmin bacarıqları hissə-hissə satıb, necə deyərək, gələcəyimizi təşkil edirik. Ona görə, biz ali təhsilə mənə elə gəlir ki, baxışımızı bu yöndən dəyişməliyik, daha çox ona əmək

intellekt əmsalının klassik belə deyək, yəndə ölçülməsindən gedir. Amma emosional intellektin ölçülməsi ilə bağlı da müəyyən boşluqlar var. Şübhəsiz, təkcə bizdə deyil, bütün dünyada bununla bağlı tədqiqatlar var. Bir də emosional tərbiyə məsələsinə toxunmaq istərdim. Bir çox hallarda bizim müəllimlərimizlə şagirdlər arasında emosional bağ düzgün qurulmadığından bu o həmin uşağın təhsilində də çox ciddi ziyan vurur. Təcrid olunma, emosional sönmə yaranır və s. Həm emosional intellekt, həm də emosional tərbiyə ilə

Mən özümüzdən də misal gətirmək istərdim. Biz 44 gün davam edən Vətən müharibəsində gördük ki, insanlarımız Qarabağ məsələsində, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həqiqətən də vahid ola bildilər, ərazilərimizi işğaldan azad etmək üçün birləşməyi bacardılar. Gördük ki, biz onlara bunu öyrədə bilməmişik.

Təhsilin məzmunu ilə bağlı böyük müzakirələrə ehtiyacımız var

Rəhman Hacı:

Mən də bir valideynəm. Oğlaramın ikisi də şagirdir. Məktəbdə ev tapşırıqları çox böyük həcmdə verilir. Bu zaman uşaqların evdə boş vaxtı belə qalmır. Belə ki, uşaqlar məktəbdən qayıdan kimi bütün günü evdə ev tapşırıqları ilə məşğul olurlar. Həmin tapşırıqlar o qədər çətin olur ki, hətta repetitorlarla da məşğul olurlar. Bu isə onların çiyinlərinə əlavə bir yük deməkdir və s. Bunun səbəbi nədir? Bu, yeni təhsilin bir hansısa xüsusiyyətiymi?

Emin Əmrullayev, Təhsil naziri:

Nə qədər yük, nə qədər öyrənmək məsələsi. Mənə buna bir çox faktorlar təsir edir. Bir faktor, valideynlərin özündən gəlir. Valideynlər elə başa düşür ki, uşaqlar nə qədər çox oxusalar daha bilikli olacaqlar. Belə deyək də, bəzi hallarda onları lazımsız yerə yükləyirlər, repetitor yanına göndərirlər. Əslində isə bəlkə uşaq sadəcə olaraq öz boş vaxtında özü-özü ilə qalsa daha çox öyrənər. Və bu öyrənmə başa düşmək ilə bağlıdır. İkinci, müəllimlə bağlıdır. Çünki bir çox hallarda bizim standartlarla olan məsələlər təqdim etmədən asılıdır. Yəni onu çox tez öyrətmək və yaxud onu çox çətin və uzun yolla öyrətmək olar. Bu artıq müəllimin bacarığından asılıdır və ayrı-ayrı siniflər üzrə yaqın ki, fərqlidir. Və nəhayət, üçüncü məsələ, mənə elə gəlir ki, bizim həqiqətən də təhsilin məzmunu ilə bağlı kifayət qədər böyük müzakirələrə ehtiyacımız var. O mənada ki, mən əvvəldə dediyim fikrə qayıdıram, məktəbi yükləməyimizdə əsas mənbə odur ki, bir çox hallarda biz məzmunu uşaqlardan soruşmadan yazırıq.

Şəxsi fikrimi öyrənmək istəyirsinizsə, mənə öyrənmə daha çox, belə deyək, aşağı siniflərdə bir əyləncə, oyun formasında da olmalıdır. Yəni bu formatlara keçmək istəyimiz yəndə daha çox müəllimlərimizlə bağlıdır.

Cəsarat Valehov:

Emin müəllim çox təşəkkür edirik. Hörmətli həmkarlar da təşəkkür edirik ki, bu gün vaxtın imkan verdiyi qədər təhsillə bağlı müzakirələr aparıldı. Şübhəsiz ki, təhsillə əlaqədar mövzunu kifayət qədər genişləndirmək olar. Yaqın ki, bu bizim sizinlə ilk görüşümüz və sonuncu görüşümüz olmayacaq. Tərkiblər ola bilsin ki, dəyişsə bilər. Mənə elə gəlir ki, bugünkü format sizin də ürəyinizcə oldu.

Bütün dünyada ali təhsil əslində daha çox iqtisadi faktordur, nəinki təhsil faktoru. Bu, bir investisiyadır. Biz nə qədər investisiya qoyuruq, hansı bacarıqları öyrənirik? Sonra bunun müqabilində bütün həyatımız boyu həmin bacarıqları hissə-hissə satıb, necə deyərək, gələcəyimizi təşkil edirik. Ona görə, biz ali təhsilə mənə elə gəlir ki, baxışımızı bu yöndən dəyişməliyik, daha çox ona əmək bacarığına bağlılığı baxımından yanaşmalıyıq.

göstörən şagird vardır. Fərqi yoxdur, bu lisey və ya gimnaziyadır. Sadəcə olaraq insanlar bəzən belə düşünür ki, filan müəllim daha yaxşıdır, mütləq uşaq onun yanına getməlidir. Hətta o müəllimi bir il belə gözləyən insanlar var. Övladının məhz həmin müəllimin sinfində təhsil almasını istəyir.

Ali təhsil daha çox iqtisadi faktordur

Vüsələ Məmmədova:

Siz nazir kabinetinə auditoriyadan keçib gəlmisiniz. Azərbaycanın ali təhsil sistemində hansı müsbət və mənfi tərəflər var? Siz yaqın ki, bunu hamumuzdan yaxşı bilirsiniz. Mən bir kənardan və eyni zamanda uzun müddət də içində olan biri kimi deyim ki, Azərbaycanda ali təhsil pilləsi çox sürətlə inkişaf edib. Açıq da görünür ki, bütün bu sahələrdə irəliləməyə üçün universitetlər ayrı-ayrılıqda çox ciddi rəqabət mühitindədir, çalışırlar. Amma bütün bu cəhdlərin fonunda qiymətli təhsil çox basit görünür.

Emin Əmrullayev, Təhsil naziri:

Təhsil sistemləri artıq o qədər bir-birinə yaxınlaşmış, o qədər informasiya var ki, bir çox şeyi yenidən kəşf etməyə ehtiyac yoxdur. Yəni, onlar var və onları təbii eləmək çətinidir. Çünki təbii daha çox insanların həyatını dəyişir və hər bir dəyişikliyə də müəyyən müqavimətlə üzləşir. Bu müqavimət isə təbii ki, çox bərk qırmaq da mümkün deyil. Bəzi hallarda ünsiyyətə girib belə deyək də o dialoq vasitəsi ilə də

bacarığına bağlılığı baxımından yanaşmalıyıq. Təhsilənlər daha çox özlərinə sual verməlidirlər ki, onlar ətrafdakı adamların arzuladığı kimi olmaq istəyirlər, yoxsa həqiqətən də nəse uğur əldə etmək həvəsindədirlər.

Qiyabi təhsil də təhsilin formasıdır, yəni biliyin öyrənilmə formasıdır ki, bunu auditoriyada, eləcə də kompüter qarşısında öyrənmək olar və yaxud gedib özü də oxuyub öyrənmə bilirsən. Dəyişməyən qiymətləndirmədir. Yəni, sonda yekun attestasiya dediyimiz qiymətləndirmədə həqiqətən də ciddiyyət olmalıdır ki, əgər həmin şəxs o kvalifikasiyaya uyğun bacarıqları nümayiş etdirmirsə ona diplom verilməməlidir. Amma yenə bizim kontekstdə bu illərə bağlıdır. Bizim kontekstdə nə qədər insan ali təhsil müəssisəsinə qəbul olunur və nə qədər seçdiyi ali məktəbi bitirmir? Avropa və Qərbdə övlətlərinə baxsaq, ən yüksək bitirmə faizi bizdədir. Həmin adamlara deyəndə ki, siz bu standart cavab vermirsəniz, bu zaman çox ciddi narazılıqlar yaranır.

Təhsil sisteminin ən böyük prioritetlərdən biri məktəbdəki şagirdlərin xoşbəxt olmağıdır

Cəsarat Valehov:

Siz söhbətiniz zamanı qeyri-müəyyənliyin idarə olunmasına toxundunuz və doğrudan da indiki tədqiqatlarında bu, çox geniş müzakirə olunur. Bunu emosional intellekt məsələsi ilə də bir az əlaqələndirmək istəyirəm. Yəni, söhbət bizim məktəblərimizdə daha çox

Biz 44 gün davam edən Vətən müharibəsində gördük ki, insanlarımız Qarabağ məsələsində, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həqiqətən də vahid ola bildilər, ərazilərimizi işğaldan azad etmək üçün birləşməyi bacardılar. Gördük ki, biz onlara bunu öyrədə bilməmişik.

bağlı bizim üzərimizə hansı vəzifələr düşür?

Emin Əmrullayev, Təhsil naziri:

Müasir təhsildə artıq trend ondan ibarətdir ki, təhsil mexaniki deyil, daha çox psixoloji prosesdir. Yəni bilik bir tərəfdən o biri tərəfə mexaniki köçürülmür. Ona görə öyrənmə yox, öyrənmə var. Və öyrənmə nə qədər öyrənmə bilirsən o qədərini mənimsəyir. Ətrafdakı insanlar öz davranışları ilə, resurslarla və s. onun öyrənməsi üçün şərait yaradır. O mənada emosional deyək, rifah ən vacib faktorlardan biridir.

Mənə görə təhsil sisteminin ən böyük prioritetlərdən biri məktəbdəki şagirdlərin xoşbəxt olmağıdır. Biz bir çox hallarda cəmiyyətlə kifayət qədər dialoqda olmamışıq. Ümumiyyətlə, mühit çox önəmli məsələdir. Öyrənmək üçün ekosistem deyirik, orada müəllim, valideyn var. Orada çox işlər görülməlidir o mənada ki, gözləntilər birinci düzəlməlidir. Yəni ən böyük məsələ gözləntidir. Məsələn, bir misal bizdəndir, bir misal Sinqapurdur. Mən Sinqapurdan olarkən xarici həmkarlarımıza sual verdim ki, siz emosional tərbiyəni necə ölçürsünüz və yaxud da onlar buna daha çox dəyərlər sistemi deyirlər. Onlar bildirdilər ki, biz bir çox şeyi ölçürük və bu, kifayət qədər normaldır. Ölkənin rəhbəri dünyasını dəyişəndə sinqapurlular böyük bir növbə ilə vətənə qatılmağa qatılmağa biz onda başa düşdük ki, hava çox isti idi. İnsanlara heç nə demədən bir insan digərlərinə su təklif edir və ya gətirirdi. Biz onda başa düşdük ki, təhsil sistemimizdə yaqın ki, hər şeyi düz etməmişik.

Təhsil naziri rektorlarla onlayn görüşüb

Dekabrın 3-də Təhsil naziri Emin Əmrullayev bir sıra ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri ilə onlayn formatda görüş keçirib.

Görüşdə ali təhsil sisteminin gələcək inkişaf perspektivləri və bunun üçün mövcud resurslardan istifadə, yeni mexanizmlər və alətlərin yaradılması müzakirə edilib.

Həmçinin ölkəmizin əmək bazarının tələblərinə uyğun peşəkar kadrların hazırlanması, müxtəlif pillələrdə davamlı keyfiyyətli təhsilin təmin edilməsi, universitetlərin elm və tədqiqat sahəsində inkişaf planları barəsində fikir mübadiləsi aparılıb.

Dərsliklərdə yeni mərhələ: Sinqapur modeli

Sinqapurlu mütəxəssislərlə birgə onlayn müzakirə

Dekabrın 5-də Təhsil Nazirliyinin, Təhsil İnstitutunun dəstəyi, "T-Network" təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platformasının təşkilatçılığı ilə "Dərsliklərdə yeni mərhələ: Sinqapur modeli" adlı onlayn müzakirə təşkil olunub.

Azərbaycanlı və sinqapurlu mütəxəssislərin iştirak etdiyi görüşdə dərsliklərin mövcud vəziyyəti və dərsliklərdə Sinqapur təcrübəsi müzakirə edilib.

Müzakirələr vasitəsilə bir sıra beynəlxalq qiymətləndirmə nəticələrində zirvədə olan Sinqapur təhsil sisteminin orta məktəb dərslik təcrübəsi öyrənilib, eləcə də keyfiyyətli dərslərin meyarlarına, müasir dövrün dərsliklərdə yaratdığı yeni çağırışlara, dərsliklərin mövcud vəziyyətinə toxunulub. Həmçinin Təhsil Nazirliyinin Sinqapurla əməkdaşlıq çərçivəsində təkmilləşdirilməsi planlaşdırılan dərsliklərin gözlənilən təsirləri və yə-

nəliklər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Təhsil İnstitutunun direktor əvəzi Anar Nağıyev bildirib ki, beynəlxalq qiymətləndirmə proqramlarında ilk sırada olan Sinqapur ilə əməkdaşlıqda özünəməxsus məzmun, təcrübə formalaşdırılacaq.

Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə "Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin dövlət standartları"nın təsdiq olunduğunu diqqətə çatdıran Anar Nağıyev qeyd edib ki, bu sənədə əsasən V sinifdə "Təbiət" fənninin tədrisi planlaşdırılır. Bu məqsədlə Sinqapur nəşriyyatı ilə birgə layihənin ilkin mərhələsində xarici mütəxəssislərin konsultasiyası əsasında ibtidai təhsil səviyyəsində təbiət elmlərinin tədrisi üzrə kurikulum, təlim və tədris materialları təhlil olunacaq. Həmçinin beynəlxalq təcrübə və 21-ci əsrin tələbləri araşdırılacaq, müvafiq tövsiyələrə əsasən yenilənmə işləri aparılacaq. Tə-

biət elmləri üzrə təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi və dərsliklərin hazırlanması məqsədilə azərbaycanlı fənn mütəxəssislərinə distant təlimlər keçiriləcək.

"T-Network"un tədqiqat və inkişaf üzrə baş mütəxəssisi Qoşqar Məhərrəmovun moderatörlüğü ilə davam edən müzakirələrdə Təhsil nazirinin müavini Elnur Nəsiyev, Təhsil İnstitutunun direktor müavini Ülkar Babayeva, Sinqapurun "Alston" nəşriyyatının icraçı direktoru Wee Chee Sim, "Marshall Cavendish" nəşriyyatının Mərkəzi Asiya üzrə bölgə direktoru Khairi Sallehudin Bin Abdullah, fizika müəllimi Yalçın İslamzadə, kimya müəllimi Elmır Manafov, biologiya müəllimi Həsən Həsənov, riyaziyyat müəllimi Vüqar Musayev çıxışlar ediblər.

Müzakirə Təhsil Nazirliyinin rəsmi "Facebook" səhifəsi üzərindən yayımlanıb.

Noyabr ayı ərzində nostrifikasiya üzrə 322 nəfər müraciət edib

Cari ilin noyabr ayı ərzində Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyinə xarici ali təhsil müəssisələrindən əldə edilən kvalifikasiyaların tanınması ilə bağlı 322 vətəndaş müraciət edib. Müraciət edənlərdən 219 nəfər bərabər müsbət, 103 nəfər bərabər isə mənfii qərar qəbul edilib.

Mənfii qərarla yekunlaşan nəticələrin böyük əksəriyyətinin səbəbi tədris yükünü ödəmək üçün təhsil aldığı ölkədə tələb olunan minimal müddətin ödənilməməsi və ya tədris dilinin qənaətbəxş hesab edilməməsi olub.

Daxil olan müraciətlərdə MDB-yə üzv olan, Gürcüstan və

Türkiyənin ali təhsil müəssisələrində təhsil alanlar üstünlük təşkil edir. Statistika əsasında, hüquqşünaslıq, biznesin idarəedilməsi, tibb, təhsil elmləri, iqtisadiyyat və digər ixtisas istiqamətləri üzrə müraciət edənlər daha çoxdur.

Qeyd edək ki, hazırda ölkə ərazisində xarici dövlətlərin ali təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsi (nostrifikasiyası) Nazirlər Kabinetinin 13 may 2003-cü il tarixli, 64 nömrəli qərarı ilə tənzimlənir.

Azərbaycan regionda ən yüksək nəticə göstərən ölkədir

TİMSS 2019 — Riyaziyyat və Təbiət Elmləri üzrə Beynəlxalq Qiymətləndirmə Proqramının nəticələri açıqlanıb

Dünya üzrə TİMSS 2019 beynəlxalq qiymətləndirməsində 64 ölkə üzrə 580 000-dən çox şagird, 310 000 valideyn, 52 000 müəllim, 19 000 məktəb iştirak edib. Azərbaycan üzrə 194 məktəb, 5300 şagird, təxminən 5300 valideyn, 310 müəllim TİMSS 2019 beynəlxalq qiymətləndirməsinə cəlb olunub. Ölkəmiz bu tədqiqatda yalnız IV sinif şagirdləri ilə təmsil olunub.

DÜNYA ÜZRƏ İŞTIRAK	AZƏRBAYCAN ÜZRƏ İŞTIRAK
64 ÖLKƏ	AZƏRBAYCANIN BÜTÜN BÖLGƏLƏRİ
580 MİN ŞAĞIRD	5.3 MİN ŞAĞIRD
310 MİN VALİDEYN	5.3 MİN VALİDEYN
52 MİN MÜƏLLİM	310 MÜƏLLİM
19 MİN MƏKTƏB	194 MƏKTƏB
14 BUKLET VƏ HƏR BİRİNDƏ 40-44 SUAL	AZƏRBAYCANDA SAYCA 2-Cİ TİMSS
E-TİMSS	YALNIZ 4-CÜ SINIFLƏR İŞTIRAK EDİB

Riyaziyyat üzrə tədqiqat nəticələrinə əsasən, ölkəmiz tarixi nəticə əldə edib. Azərbaycan şagirdləri 515 balla bu istiqamətdə tədqiqatda iştirak edən 58 ölkə arasında 28-ci yerdə qərarlaşıb. Azərbaycanın TİMSS 2019-cu il riyaziyyat nailiyyəti TİMSS 2011-ci ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 52 ballıq artımla 463 baldan 515 bala yüksəlib. Bu nəticə ilə Azərbaycan regionda ən yüksək nəticə göstərən ölkə sayılır. Təbiət fənləri üzrə isə ölkəmiz 427 balla 50-ci yerdədir.

Bundan başqa, "mükəmməl" və "yüksək" qiymətləndirmə oriyentirine (benchmark) çatan şagirdlərimizin sayında əhəmiyyətli artım müşahidə edilib. Belə ki, 2011-ci ildə 21 faiz şagirdimiz riyaziyyat üzrə "mükəmməl" və "yüksək" qiymətləndirmə nailiyyəti göstərmişdirsə, 2019-cu ildə bu nəticə 36 faiz olub.

TİMSS beynəlxalq tədqiqatının keçirilməsində başlıca məqsəd qlobal kontekstdə sistemin nailiyyət meyillərini araşdırmaq, təhsil siyasəti barədə məlumat toplamaq, yenilənmiş siyasə-

tin təsirini qiymətləndirmək, aşağı göstəricisi olan sahələri dəqiqləşdir-mək və müvafiq islahatlara təkan vermək, eyni zamanda şagirdlərin riyaziyyat və təbiət elmləri üzrə biliklərinin nəticələri ilə yanaşı öyrətmə və öyrənmə üçün ev və məktəb kontekstləri haqqında vacib məlumatlar əldə etməkdən ibarətdir.

Təhsil Nailiyyətlərinin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasiya tərəfindən 1995-ci ildən etibarən və hər dörd ildən bir (1999, 2003, 2007, 2011, 2015 və 2019) keçirilən TİMSS tədqiqatı IV və VIII sinif şagirdlərinin riyaziyyat və təbiət elmləri üzrə biliklərini qiymətləndirən beynəlxalq bir araşdırma. Ümumilikdə, öz təhsil sistemlərinin effektivliyini qiymətləndirmək üçün təxminən 70-ə yaxın ölkə TİMSS-in məlumatlarından istifadə edir və hər qiymətləndirmədə TİMSS-ə yeni ölkələr qoşulur.

Qeyd edək ki, ölkəmiz sonuncu dəfə TİMSS tədqiqatında 2011-ci ildə iştirak edib və yalnız IV sinif şagirdləri ilə təmsil olunub.

RIYAZIYYAT NAILIYYƏTİ SIRALAMASI						AZƏRBAYCANIN NAILIYYƏTİ		
SIRA	ÖLKƏ	BAL	SIRA	ÖLKƏ	BAL	SIRA	ÖLKƏ	BAL
1	SİNGAPUR	625	21	DANİMARKA	525	41	FRANSA	485
2	HONQ-KONQ	602	22	MACARİSTAN	523	42	GÜRCÜSTAN	482
3	KOREYA	600	23	TÜRKIYƏ	523	43	BƏN	481
4	TAYVAN	599	24	BUEC	521	44	BƏHRƏYN	480
5	VAPONİYA	593	25	ALMANYA	521	45	SİMALI MAKEDONİYA	472
6	RUSİYA	567	26	POLSA	521	46	MONTENEQRO	453
7	SİMALI İRLANDİYA	566	27	AVSTRALIYA	516	47	BOSNİYA-HERSƏQOVİNA	452
8	İNGİLTERƏ	556	28	AZƏRBAYCAN	515	48	QƏTƏR	449
9	İRLANDİYA	548	29	BOLQARİSTAN	515	49	KOSOVYO	444
10	LATVIYA	546	30	İTALIYA	515	50	İRAN	443
11	NORVEC	543	31	QAZAQİSTAN	512	51	ÇİLİ	441
12	LİTVYA	542	32	KANADA	512	52	OMAN	431
13	AVSTRİYA	539	33	SLOVAKİYA	510	53	SƏUDİYYƏ ƏRƏBİSTANI	398
14	NİDERLAND	538	34	XORVATİYA	509	54	MORƏKƏŞ	383
15	ABŞ	535	35	MALTA	509	55	KÜVEYT	383
16	CENYA	533	36	SERBİYA	508	56	CƏNUBİ AFRİKA	374
17	BELÇİKA	532	37	İSPANIYA	502	57	PAKİSTAN	328
18	KİPR	532	38	ERDMƏNİSTAN	498	58	FİLİPPİN	297
19	FİNLANDİYA	532	39	ALBANIYA	494			
20	PORTUQALIYA	525	40	YENİ ZELANDİYA	487			

İkili diplom proqramı üzrə əlavə qəbul

Koreya Respublikasının İnha Universiteti və Bakı Mühəndislik Universiteti arasında bakalavriat pilləsi üzrə birgə təşkil edilən ikili diplom proqramı çərçivəsində inşaat mühəndisliyi və elektrik mühəndisliyi ixtisaslarına 2020-2021-ci tədris ilinin yaz semestri üçün əlavə sənəd qəbulu elan edilir.

Dövlət Proqramı çərçivəsində maliyyələşdirilən ikili diplom proqramının müddəti 4 ildir. Bu

müddətin 3 ilinin Bakı Mühəndislik Universitetində, son 1 ilinin isə İnha Universitetində keçirilməsi nəzərdə tutulur. Proqramı uğurla başa vuran tələbələr hər iki ali təhsil müəssisəsinin diplomunu əldə edə-cəklər.

İkili diplom proqramı ilə bağlı əlavə məlumat və müraciət qaydaları ilə elan vasitəsilə tanış olmaq mümkündür. Proqrama son müraciət tarixi 31 dekabr 2020-ci ildir.

Sevgisi Vətən, amalı Zəfər olanlar

Onlar müəllim idi. Biri 23 il çalışmışdır məktəbdə, o birisi müəllimlik karyerasının hələ başındaydı. Ancaq ikisi də vətəni bütöv görmək istədi. Özünün şəhid olması bahasına başa gəlsə belə, hər biri Qarabağ Azərbaycandır həqiqətini dünyaya çatdırmağa, Qarabağın Azərbaycan olduğunu görmək istəməyənlərə göstərməyə qərarlıydı. Torpağı qanıyla yuyub canıyla bəslədilər. Bu böyük əməlin 2783 şəhidindən biri Etiram Hüseynli, o birisi isə Tural Rəhimov oldu.

Arzusu şəhidlik olan müəllim

Etiram müəllimin şəhid olduğu döyüş şəraiti ilə bağlı bildikləri isə budur: "Qubadlıya döyüşə gedəndə artilleriya atəşinə tutulublar. Yanında olan, ancaq sağ qalan əsgər yoldaşı dedi ki, kəlmeyi-şəhadət deyib, bitirən kimi olduqları maşın vurulub".

Əslində, o an deyil, bir neçə gün əvvəldən Etiram müəllim evinə qayıdacağı bilib və dostu Cabir müəllimə zəng edib: "Evi təmir olunurdu. İş yarımçıq qalmışdı. Zəng edib mənə dedi ki, 4 günə gəlirəm, hazırlıq görün. Evin təmirini tamamlamağı tapşırıd. Dedi ki, 4 günə gətirdilər onu".

Oğlu şəhid olan ANA: "Allah dualarımı eşitdi"

Anası Ümbülbanu Hüseynova üçün də Etiram müəllimin yeri xüsusi olub: "Oğlum yox, arxa-da-

bilirsən nə istədim?", Soruşdum nə istədin deyə. Dedi ki, mənə şəhidlik nəşib etməyini istədim".

Ehtiram müəllimin öz guşəsi olacaq

Lənkəran şəhərindəki S.Kazımbəyov adına 6 nömrəli tam orta məktəbdə muzey, həmin müəllimə zəng edib: "Evi təmir olunurdu. İş yarımçıq qalmışdı. Zəng edib mənə dedi ki, 4 günə gəlirəm, hazırlıq görün. Evin təmirini tamamlamağı tapşırıd. Dedi ki, 4 günə gətirdilər onu".

Zəng edib mənə dedi ki...

Dostu Cabir Məmmədov S.Kazımbəyov adına 6 nömrəli tam orta məktəbdə işə ondan sonra başlayıb: "Etiram bu məktəbdə mənədən əvvəl işləyirdi. Burada yaşadığım 26 ildə yeganə dostum oldu. Ailəvi gediş-gəlişim olan yeganə şəxs idi. Qardaş idi mənə. Ayağım mənə nə vaxt bura gətirirdi, özüm də bilmirdim. Bir də onu gördüm ki, özümə asılı olmadan çoxdan Etiram tapıb ona qoşulmuşam".

Hər kəs kimi Etiram müəllimin də çoxlu arzuları, planları olub. Dostunun böyük arzularından danışan Cabir müəllim deyir ki, o, 2 əsas arzusuna son bir ilin içində çatıb: "Ötən il Kərbəlaya getmişdi. Oktyabrın 24-də etdiyi bu ziyarət onun ən böyük arzularından biri idi. İkinci ən böyük arzusunun da bu il oktyabrın 24-də çatdı. Şəhid olaraq. Bu arzu ilə aprel döyüşlərində də cəbhəyə getmək üçün müraciət etmişdi. Bu dəfə bu arzusunun çatdı".

yağımı, sirdaşımı itirmişəm. Bir oğlum var ondan sonra, ancaq onun yeri ayrı idi. Etiramın itkisinə dözü-rəm, çünki bir təsəllim var. Tək təsəllim balamın şəhidlik zirvəsinə yüksəlməsidir. Bilirəm ki, onun məqamı yüksəkdir. Döyüşdə olduğu günlərdə hey dua edirdim ki, bircə əsir düşməsin. "Mərdi, qürurludu, balam əsirliyə dözməz", - deyirdim dua edəndə. Allah dualarını eşitdi".

Anası Etiram müəllimin başqa bir arzusundan da danışdı: "Arzusu-ydu, Şuşaya bayraq sancacaqdı. Sentyabrın 21-də getdi. Ehtiyatda olan zabit idi. Mənə müharibəyə getdiyini deməsi ilə getməsi 2 saat çəkdi. O gündən dəniz kimi ləpə döyüdü ürəyim. Bir də ayın 24-nə kimi özümə yer tapa bilmədim. Balam ölümündən sonra da mənə incitmədi. Xəbəri çıxandan 2 saat sonra gətirdilər. Bala tabutu gözləmək analar üçün çox ağırdı, o da bildirdi bunu vəçin. Balam mənə heç gözlətmədi. Xəbəri çıxan kimi gəldi. Ötən il Kərbəlaya getmişdi. Gələndə dedi ki, "ana, imamdan

qazandıran müəllim idi. Hərbi oyunlarda bizim məktəb məhz Etiram müəllim sayəsində respublika və rayon üzrə birinciliklər əldə etmişdi. O, şagirdlərə əl ruh verirdi ki, sanki onlar əsl əsgər idilər. Eyd edim ki, məktəbimiz, Etiram müəllimin yetirmələri olan iki məzunumuz da şəhid olub".

E.Hüseynli, sadəcə birinciliklər qazandıran yox, həm də məktəbdə vətənpərvərliyin təbliğini ən yaxşı şəkildə quran müəllimlərdən olub: "Hər il son zəng tədbirlərimizdə 3 hərbi geyimli şagirdimiz bayrağı meydana gətirirdi. Bayrağımızın önəyə çevrilən bu təntənəli gəlişi hər birimizin qəlbinə qürurla doldurardı. Şagirdlərimizin, müəllimlərimizin, valideynlərin tədbirlərimizdə həvəslə izlədiyi səhnə olurdu bu gəliş. Ehtiramın bayraq şerini səsləndirən səsi isə qulağımdan getmir".

A.Xalıqovun sözlərinə görə, məktəbdə yaradacaq hərbi vətənpərvərlik muzeyi sevilen müəllimlərinin adı ilə anılacaq.

Şəhidlik zirvəsinə yüksələn müəllimlər

Hərbçi müəllim

masına imkan verməyim. "Qızma dayağ ol", - dedi. 21-dən 22-nə keçən gecə şəhid oldu".

"Mən zabitem, qabaqda getməliydim"

Hər kəsin təhsilli, əksəriyyətinin riyaziyyatçı olduğu bir ailədə böyümüşdü Tural müəllim. Aldığı təhsil və tərbiyə ona vətəni sevməyi öyrətmişdi. Vətən sevgisi tarixə olan marağına təsir etmişdi. Kimya müəllimi tarix ədələtsizliyə biganə qala bilmirdi: "Həmişə qoyurdum xəritəni qarşısına torpaqlarımız üzərində başqaları dövlət qurublar deyirdi. Xocalıdan olan bir dostu var. Həmişə ona təsəlli verib, seni öz torpaqlarına qaytaracağıq, deyirdi. Ən böyük arzusu vətənin bütövlüyü idi".

Ali təhsilli olduğu üçün bir il həqiqi hərbi xidmət keçməli idi. Ancaq o, qısamüddətli kurs keçərək leytenant rütbəsi alır və zabit

ikimiz də. Turalın qızı Qəmərdə həmin məktəbdə oxuyacaq. Həmin məktəbin Turalın adını daşmasını arzulayıq. Məktəbimiz bu yaxınlarda istifadəyə verilib. Müasir modul tipli məktəblərdən biridir. Məktəb Turalın adını daşısa, qızı üçün də mənəvi dəstək olar. Qardaşının istəyi yerinə yetmiş olar. Qızı atası ilə qürur duyur, özünü atasız hiss etməz".

"Yüksəliş" müsabiqəsinə qatıldı, yüksəldi!

Fərzili kənd ümumi orta məktəbin direktoru Fuad Bəhramov deyir ki, məktəblilər arasında vətənpərvərlik hissinin formalaşdırılmasında T.Rəhimovun müstəsna rolu oldu: "Tural müəllim məktəbimizə aprel döyüşlərindən sonra gəlmişdi. Şagirdlərə aprel döyüşləri başlayanda Ordumuzda müşahidə olunan döyüş əzmindən danı-

olaraq xidmət keçir. Bu səbəbdən hərbi xidməti 2 il çəkir. 2016-cı ilin aprel döyüşləri başlayanda Tural Rəhimovun hərbi xidməti davam edirdi.

"Hərbi xidmətdə olarkən 10 günlük məzuniyyətə gəlmişdi. Evdə oturub çörək yeyirdik. Birdən zəng gəldi. Telefonda ona döyüşlər başladığını, qayıtmasını söylədilər. Əlini qulağına aparıb "baş üstə", - dedi və dərhal qalxdı. Xəyalqırılığını yaşadığını, döyüşə girə bilmədiyini üçün necə ruhdan düşdüyünü inddi isə ailə qurub. T.Rəhimov bir qız onun müraciəti dərhal qəbul edildi və döyüşlərə qatıldı. Füzuli, Cəbrayıl istiqamətində döyüşlərdə iştirak etdi. Rayonlar geri alındıqca böyük sevincə zəng edib bütövlüyümüzü bərpa edirik, deyirdi".

"Məktəbimizin Turalın adını daşmasını arzulayırıq"

Tural artıq yoxdur. Ancaq vətən əmanəti bir qızı var. Ailəsinin isə Turalın qızı üçün təsəlli olacaq bir arzusu: "Biz Muğan məktəbində oxumuşuq. Qonşu kənddə yerləşən həmin məktəbi bitirmişik

şardı. "Yüksəliş" müsabiqəsi başlayanda ikimiz də həmin müsabiqəyə qatıldıq. Yaxşı da nəticə göstərmişdi. Elə yüksəlişə də nail olub şəhidlik zirvəsinə çatdı".

Məktəb direktoru T.Rəhimovun müəllim kimi də bacarıqlı olduğunu deyir: "Məktəbimizə müsabiqədə uğur qazanıb gəlmişdi. Bacarıqlı, qabiliyyətli, savadlı olmaqla yanaşı, zəhmətkeş idi. Hər məsələdə öndə idi. Biz onunla eyni vaxtda gəlmişik bu məktəbə. Mən direktor təyin olunduğum il o da müəllim kimi fəaliyyətə başlamışdı. Biz gəldiyimiz ilə qədər məktəbin, demək olar ki, nəticələri yaxşı deyildi. Yavaş-yavaş məktəbin nailiyyətləri artmağa başladı. Virtual məktəb platforması işə düşəndə hamıdan öndə Tural müəllim vardı. Fəaliyyətinin nəticəsi olaraq adı 22 yaşlı müəllimin siyahısında yer aldı. Hətta "Təşəkkürnamə" belə aldı".

Görünən odur ki, Tural müəllim Vətən müharibəsinə qatılaraq şəhidlik zirvəsinə yüksəlməyi seçdi. Yeri cənnət, ruhu şadırd!

Ruhıya DAŞSALAHLI

İntiqam Cəbraylov - 60

Yubileylərlə bağlı yazı yazmaq dəbdədir. Bəzən 50, 60, 70 yaş tamam olacaq bir adam siyahı tutaraq yoldaşlara özü haqqında kitab çap etdirəcəyini söyləyərək dost-tanışdan xahiş edir ki, onlar da öz ürək sözlərini yazsınlar. Hətta iş o yerə çatır ki, yaxşı tanımadığın, yaxud gözündə heç də ideal olmayan bir insan barəsində də məcburən nə isə yazmalı olursan! Fəqət ha yazdın a! Deyilən söz ürəkdən gəlməlidir. Söz sədəqə deyil ki, çıxarıb verəsən. O, insan deyilən sözə layiq olmalıdır.

Ürəkdən deyilən söz

Elm sahəsində yetirməmlə fəxr edirəm

Həzrəti Məhəmməd peyğəmbərin belə bir hədisi var: “Ən yaxşı sədəqə ürəkdən deyilən sözdür”.

Əşidəndə ki, pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor İntiqam Hilal oğlu Cəbraylovun anadan olmasının 60 illiyi tamam olur, yadıma peyğəmbərimizin həmin qiymətli kəlamı düşdü. İntiqam müəllim haqqında ürəkdən söz deməyə dəyər!

İ.Cəbraylovla tanışlığım ötən əsrin səksən doqquzuncu ilinə təsadüf edir. O zamanlar bizim institut Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Pedaqoji Elmlər İnstitutu adlanırdı. Aspiranturaya qəbul imtahanları başa çatmışdı. Hündür boylu bir gənc mənə yaxınlaşaraq özünü təqdim etdi. Neftçalılığını, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində tarix-hüquq ictimaiyyat ixtisası üzrə ali təhsil aldığı, Neftçala rayonunun Xolqaraqası kənd orta məktəbində tarix müəllimi işlədiyini və aspiranturaya qəbul imtahanları başa çatmışdı. Aspiranturaya qəbul imtahanlarında da yaxşı qiymətlər alıb, bir şəxsiyyət kimi də müsbət fikir yaradır. Odur ki, tərəddüd etmədən əlini sıxıb:

– Niyə olmuram ki?! – dedim. – Elmi rəhbər olaram.

– Onda İntiqam müəllimin 29 yaş vardi. Çox sevindi. Razılığımı bildirdi. Onun dissertasiya mövzusu “Tarixi abidələr şagirdlərdə milli mənlik şüuru formalaşdırmağın vasitəsi kimi” müəyyənləşdirdik və o, elmi fəaliyyətə başladı. 1994-cü ildə dissertasiyasını müvəffəqiyyətlə müdafiə edərək, pedaqoji elmlər namizədi (hazırda pedaqogika üzrə

fəlsəfə doktoru) alimlik dərəcəsi aldı.

Zənnimdə yanlışmışdım. İntiqam Cəbraylov yaxşı tarix müəllimi və eyni zamanda səriştəli tədqiqatçı idi. İnstitutda çalışa-çalışa ali təhsil müəssisələrində ümumi tarixdən, Azərbaycan tarixindən mühazirələr oxuyur, seminar məşğələləri keçirdi. O zamanlar mən institutda şöbə müdiri işləməklə yanaşı Bakı Ali Pedaqoji Qızlar Seminarıyısında (hazırda Bakı Qızlar Universiteti) elmi işlər üzrə prorektor idim. Mənim zamanətimlə rektor, professor Ağarəhim Rəhimov İntiqam Cəbraylovu müəllim kimi işə götürdü. Hazırda o, Təhsil İnstitutunda çalışmaqda yanaşı həmin universitetdə tarix kafedrasının müdürüdür.

2001–2008-ci illərdə İntiqam müəllim mənim müdir olduğum Ali və orta ixtisas təhsilinin nəzəri problemləri şöbəsində aparıcı elmi işçi vəzifəsində çalışmaqda başladı. Eyni zamanda elmlər doktoru proqramı üzrə şöbənin doktorantı oldu. 2007-ci ildə “Pedaqoji təməyüllü ali məktəblərdə Azərbaycan tarixi tədrisinin nəzəri və praktik problemləri” mövzusunda (təlim və tərbiyənin nəzəriyyəsi və metodikası (tarixin tədrisi metodikası) ixtisası üzrə) dissertasiya işini müdafiə edərək pedaqogika üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsi aldı.

Həmin vaxt mən institutun elmi katibi və həm də institutda fəaliyyət göstərən dissertasiya şurasının da elmi katibi idim.

İllərə nə var ki?! Quş qanadıdır. Sezil-mədən ötüb keçir, xoş xatirələr qoyub gedir. İllər bax beləcə günləri, həftələri, ayları qoyub aparır. Gənclik illərimizi də əlimizdən aldı. Bu il mən 70, İntiqam müəllim də 60 yaşına çatdı.

Mən təxminən 40 nəfərə qədər elmlər doktoru və fəlsəfə doktoru yetişdirmişəm. Mənim elmi məsləhətçiliyim və elmi rəhbər-

liyimlə onlar müdafiə edib ad-san qazanıblar. Bu qırx nəfərin içərisində pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor İntiqam Cəbraylov öz dəsti-xətti, çalışqanlığı, elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə seçilir. Özü də bir neçə fəlsəfə doktoru və bir nəfər elmlər doktoru yetişdirmişdir.

İntiqam Cəbraylov Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunda Təhsil nəzəriyyəsi və tarixi şöbəsinin müdürüdür. Şöbənin əməkdaşlarının elmi-tədqiqat yaradıcılığı yalnız institut üçün deyil, eyni zamanda, bütün təhsil sahəsindən ötrü dəyərlidir.

İntiqam Cəbraylovun araşdırmaları aktuallığı ilə seçilir. Diqqət yetirək: milli mənlik şüurunun formalaşdırılması, tarixin tədrisində islam dəyərlərindən istifadə, Azərbaycanın yeni və ən yeni dövr tarixinin tədqiqi və tədrisi məsələləri, ali məktəblərdə Azərbaycan tarixi təliminin müasir problemləri, tarixin tədrisində diyarşınalıq materiallarından istifadə, Azərbaycan tarixi fənni üzrə təhsil standartlarının hazırlanması, tarix ixtisası üzrə müəllim kadrların hazırlığı məsələləri, Azərbaycan tarixinin tədrisində izah və mühakimə metodlarının rolu, Azərbaycan tarixinin tədrisi keyfiyyətini yüksəltməyin şərtləri, Heydər Əliyev irsində Azərbaycan tarixinin tədqiqi və tədrisi məsələləri, tarix dərslərinin müasir məzmun problemləri, Azərbaycan dövlətçiliyi tarixinin tədrisi problemləri, seminar dərslərinin təşkili, tarixi təfəkkürün metodoloji xüsusiyyətləri, tarix fənninin təlim strategiyaları, Azərbaycan tarixşünaslığı və vətən tarixinin tədrisi məsələləri, şəxsiyyətönlü təhsil və şəxsiyyətin formalaşdırılması, əlavə təhsilin təşkilinin müasir problemləri, təhsilimizin inkişafında Heydər Əliyev mərhələsi və s.

İntiqam Cəbraylov öz fəaliyyətini elmi-tədqiqatlar aparmaqda, doktorant və dissertantlara elmi rəhbərlik etməklə, rəsmi opponent olmaqla və eyni zamanda ali məktəblərdə tarix fənnindən mühazirə oxumaqla məhdudlaşdırmır. Fəal ictimai iş aparır, müxtəlif elmi qurumların, təşkilatların işində yaxından iştirak edir.

O, respublikada pedaqoji və psixoloji tədqiqatları əlaqələndirən Pedaqogika və Psixologiya Problemləri üzrə Elmi Şurasının sədri vəzifəsini daşımış (2014–2019-cu illərdə); bir müddət ARTPI-nin nəzdində fəaliyyət göstərən dissertasiya şurasının elmi katibi, sonrakı illərdə dissertasiya şurasının nəzdində elmi seminarın elmi katibi, eyni zamanda Təhsil Nazirliyinin elmi-metodik şurasının pedaqogika və psixologiya bölməsinin elmi katibi, 2000-ci ildə “Azərbaycan məktəbi”

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor
Sarvan İbrahimov 538–21–55

Mühasibatlıq 539–67–74

Reklam və elanlar 539–20–77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbutat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbutat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 saylı “Mətbutat şöbəsi”
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 6803, Sifariş 2829

Məsul nəvbətçi: O.Mustafayev

jurnalının məsul katibi; bütün bunlarla yanaşı, BDU-nun və ADPU-nun nəzdində müxtəlif vaxtlarda yaradılmış bərdəfəlik dissertasiya şuralarının üzvü olmuşdur.

İntiqam müəllim həm də ümumtəhsil məktəbləri üçün tarix və həyat bilgisi fənni kurikulumlarının hazırlanmasında komissiya üzvü kimi də iştirak etmiş, Azərbaycan tarixi və ümumi tarix fənləri standartlarını hazırlayan milli məsləhətçi və işçi qrupunun sədri olmuşdur.

Hazırda o, ümumi təhsilin milli standartlarını hazırlayan işçi qrupunun üzvüdür. Tarix fənni üzrə respublika fənn olimpiadasında komissiya üzvü, “İlin müəllimi” müsabiqəsində ekspert olmuşdur.

Bundan başqa, şagirdlər arasında ümum-millil lider Heydər Əliyevə həsr olunmuş “Ən yaxşı təqdimat” respublika müsabiqəsində münisiflər heyətinin üzvü; respublika təhsil işçilərinin sentyabr konfranslarında Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi kimi iştirak edir. Bir neçə il tələbələrə respublika konfransında tarix bölməsi üzrə ekspert komissiyasının; Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasında (indiki Dövlət İmtahan Mərkəzində) tarix fənni üzrə ekspert komissiyasının üzvü, III ixtisas qrupu üzrə ali məktəblərə tələbə qəbulu imtahanında tarix fənni üzrə rəhbər-experti (2007-ci ildə bunkerdə) olmuşdur.

İ.H.Cəbraylov “Qabaqcıl təhsil işçisi” döş nişanı təltif olunmuşdur.

İntiqam müəllimin zəngin elmi yaradıcılığı vardır. 3 dərs vəsaitinin, 10 monoqrafıya və kitabın, 8 metodik vəsaitin, 48 fənn proqramının, 8 metodik tövsiyənin və 119 elmi məqalənin, 80-ə yaxın konfrans materialının və toplusunda məqalələrin müəllifidir.

“Pedaqoji təməyüllü ali məktəblərdə Azərbaycan tarixi tədrisinin nəzəri və praktik problemləri”, “Azərbaycan tarixinin tədrisi

metodikası”, “Şəxsiyyətönlü təhsil və vətəndaş cəmiyyəti”, “Müasir təhsil: axtarılar və perspektivlər”, “Təhsilin modernləşdirilməsinin elmi-nəzəri problemləri” (həmmüəlliflərlə), “Müasir təhsilə innovativ yanaşmalar” (həmmüəlliflərlə), “Müstəqillik dövründə Azərbaycan təhsili: nəzəri və praktik aspektlər” (həmmüəlliflərlə), “Təhsilin təşkilinə müasir pedaqoji yanaşmalar” monoqrafıyalarını; “Azərbaycan tarixi: Ali məktəblər üçün mühazirə mətnləri”, “Azərbaycan tarixi: Abituriyentlər üçün dərs vəsaiti” (T.M. Məmmədovla), “Əqli mülkiyyət mədəniyyətinin nəzəri və pedaqoji əsasları: magistrantlar üçün (K.V. Mikaylova ilə) dərs vəsaitlərini nümunə göstərmək mümkündür.

Beləcə pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor İntiqam Hilal oğlu Cəbraylovun həyatının və elmi-pedaqoji fəaliyyətinin bəzi məqamlarını diqqət mərkəzinə gətirdik.

Bildirirəm ki, elm sahəsində yetirməmiş olan İntiqam müəllimlə fəxr edirəm. O, mənim ümidlərimi doğrultmuş, pedaqoji elmin zirvəsinə qalxmağa müvəffəq olmuşdur. İntiqam müəllim təcrübəli ali məktəb müəllimi, istedadlı metodist və pedaqog, səriştəli tədqiqatçıdır!

Bir Allah şahiddir ki, yuxarıda bütün deklarımları ürəkdən gələn sözlərlə, haqiqətdir! Mən pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor İntiqam Hilal oğlu Cəbraylovun 60 illik yubileyini salamlayıb və üzümü ona tutaraq deyirəm:

60 yaşın mübarək, İntiqam müəllim!!!

Akif ABBASOV,
Azərbaycan Respublikasının
Təhsil İnstitutunun elmi katibi,
pedaqogika üzrə elmlər doktoru,
professor, Əməkdar müəllim

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 157 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Əliyev Tural İntiqam oğluna verilmiş B-315765 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Oğuz rayonu şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Əyyubova (Qədirova) Güllüstan Elxan qızına verilmiş A-247347 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Oğuz rayon şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş İslamzadə Çinarə Yaşar qızına verilmiş B-722874 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (indiki ADNSU) tərəfindən 2011-ci ildə İsmayilov Şəhriyar Kazım oğluna verilmiş B-217470 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 276 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Əliverdiyev Rəşad Ağaverdi oğluna verilmiş BN-480604 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Pedaqoji Kadrların İxtisasının Artırılması və Yenidən Hazırlanması Baş İnstitutu tərəfindən 2000-ci ildə Atakişiyeva Fəridə Ənvər qızına verilmiş N-002476 nömrəli yenidən hazırlanma haqqında diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdam rayon 95 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Osmanlı Cavidan Xaliq oğluna verilmiş A-450673 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 2012-ci ildə bitirmiş Salmanov Porviz Müşfiq oğluna verilmiş A-150724 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy rayon Qızılhacılı qəsəbə 2 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2010-cu ildə bitirmiş Əliyeva Səadət Əvəz qızına verilmiş A-935557 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 26 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş İsmaylova Aynur Sərvər qızına verilmiş A-312798 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2013-cü ildə Quliyev Həbib Şahin oğluna verilmiş AA-029116 nömrəli diplom və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

D.Bünyadzadə adına Xalq Təsərrüfatı İnstitutu (indiki Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti) tərəfindən 1976-cı ildə Avramenko (Stukalina) Olqa İqorevna verilmiş A-1-014376 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Biləsuvar rayon Təzəkənd kənd tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Əhmədov Zi-

ya Xudavərən oğluna verilmiş A-395531 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kürdəmir şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Xalqov Taleh Ələsgər oğluna verilmiş B-109913 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İmişli rayon Cəfərli kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş İbrahimova Pərvin Vilayət qızına verilmiş A-601223 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti tərəfindən 2020-ci ildə Böyükkışiyev Cavid Nizami oğluna verilmiş C-087778 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağcabədi rayon Xocavənd kənd 2 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Arazov Pərviz Sahib oğluna verilmiş 417730 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyi 2009-cu ildə bitirmiş İsgəndərov Tural Telman oğluna verilmiş B-636739 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

M.Ə.Rəsulzadə adına Bakı Dövlət Universitetinin (indiki BDU) nəzdindəki İxtisasartırma və Yenidən hazırlanma İnstitutu tərəfindən 1994-cü ildə Xanlarov Bəşir Xanlar oğluna verilmiş 0092 nömrəli dip-

lom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan Dövlət Universiteti tərəfindən 2011-ci ildə Şirəlizadə Tural Asif oğluna verilmiş B-241850 nömrəli fərqlənmə bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2011-ci ildə bitirmiş Əlizadə Nurlan Mirəğa oğluna verilmiş A-039451 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı rayon Ovçulu kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2004-cü ildə bitirmiş Məmmədrazayeva (Mustafayeva) Mahnur Süleyman qızına verilmiş A-091414 nömrəli əsas təhsil haqqında şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kürdəmir şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Ağayeva Əzizə Ələkbər qızına verilmiş 192663 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhər 12 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Əlisoy Rəhman Yasin oğluna verilmiş C-043057 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayıl rayon Mican kənd tam orta məktəbi (İsmayılı şəhər 7 nömrəli tam orta məktəb) 2008-ci ildə bitirmiş Cərullayeva (Hacıyeva) Nərgiz İlham qızına verilmiş B-520292 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Təhsil Nazirliyinin kollektivi nazirliyin Maliyyə şöbəsinin əməkdaşı Fəridə Əliyevaya anası

SİTARƏ CABBAROVANIN

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Təhsil Nazirliyindən Əsgər Quliyev ailəsi ilə birlikdə Nazirliyin maliyyə şöbəsinin baş məsləhətçisi Fəridə Əliyevaya anası

SİTARƏ XANIMIN

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dillər Universitetinin ümumi dilçilik kafedrasının əməkdaşları professorlar A. Məmmədov, F.Veysəlli, H.Zərbəliyev, dosentlər Ə.Quliyev J.Qəribova, S.Köçəri, C.Babayev, A.Qəmbərova, A.Hacıyeva kafedranın professoru

YAQUB KƏRİM OĞLU KƏRİMLİNİN

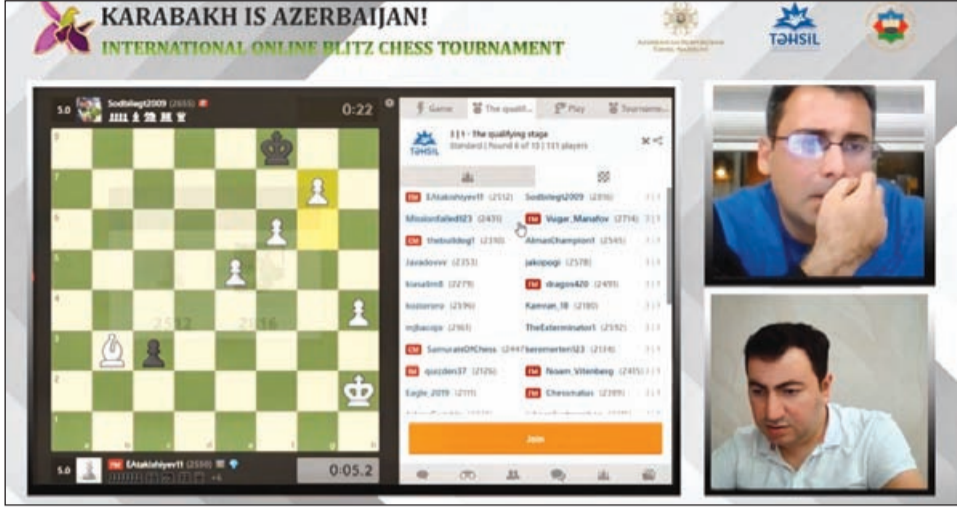
vəfatından kədərliyini bildirir və mərhumun ailəsinə yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər 258 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Sədaqət Hüseynova və pedaqoji kollektivi məktəbin hərbi rəhbəri

MÖHTƏŞƏM MƏHƏRRƏMOVUN

vaxtsız vəfatından kədərliyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

"Qarabağ Azərbaycandır!"

5-6 dekabr 2020-ci il tarixlərində Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə keçirilən "Qarabağ Azərbaycandır!" şahmat üzrə onlayn beynəlxalq turnirə yekun vurulub.

Turnirdə Avropanın 15, Asiyanın 13, Afrikanın 1, Şimali Amerikanın 1, Cənubi Amerikanın 3 olmaqla ümumilikdə 33 ölkədən 160 iştirakçı, o cümlədən dünyanın 17 yaşadək top şahmatçılarının 5 beynəlxalq qrossmeyster, 10 beynəlxalq usta, 17 Fide ustası, 26 ustalığa namizəd mübarizə aparıb.

Ölkəmizi bu turnirdə dünya və Avropa birinciliklərinin qalibləri olmaqla ümumilikdə 51 şahmatçı təmsil edib.

"Təhsil" Respublika İdman Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə 17 yaşadək şahmatçılar arasında keçirilən beynəlxalq yarışın qalibi həmyerlimiz Xəzər Babazadə olub. O, turnirin final mərhələsində 11 oyundan 8,5 xal toplayaraq I yeri tutub. II yerə 17 yaşadək şahmatçılar arasında dünyanın ən yüksək reytingli şahmatçısı, Özbəkistan təmsilçisi Nodirbek Abusattarov, III və IV yerlər üzrə eyni xal toptamalarına baxmayaraq, əlavə əmsallara görə III yerə belaruslu şahmatçı Denis Lazavik, IV yerə həmyerlimiz Əhməd Əhmədzadə layiq görülüb.

Turnirin əsasnaməsinə uyğun olaraq "Ən yaxşı azərbaycanlı oyunçu" nominasiyasında I yerin sahibi (ümumi

hesabda VI) Aydın Süleymanlı, II yerin sahibi (ümumi hesabda IX) Məhəmməd Muradlı, III yerin sahibi (ümumi hesabda XV) Şiroğlan Talıbov olub. 12 yaşadək şahmatçılar arasında Türkiyə təmsilçiləri Ediz Gürəl I, Bora Yazar II, həmyerlimiz Cahandar Azadəliyev III yerə tutub. Qızlar arasında Qazaxıstan təmsilçisi Assel Lezbekova I yerə, həmyerlimiz Mələk İsmayıl II yerə, Gürcüstan şahmatçısı Pipiya Yekaterina III yerə layiq görülüb.

Turnirin əsasnaməsinə uyğun olaraq qaliblərə diplom və pul mükafatı təqdim olunacaq.

www.chess.com internet portalı üzərindən təşkil olunan turnirin oyunları "Youtube" kanalı üzərindən canlı

olaraq şərh edilib. Turnir haqqında geniş məlumat həftəiçə "İdman Azərbaycan" kanalında "Şahmat klubu" verilişində verəcək.

Qeyd edək ki, onlayn platforma üzərindən təşkil olunan "Qarabağ Azərbaycandır!" şahmat üzrə onlayn beynəlxalq turnirinin keçirilməsində məqsəd Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpə olunmasının qeyd edilməsi, dünyada koronavirus (COVID-19) pandemiyasının geniş yayılması ilə əlaqədar tətbiq olunan karantin dövründə məktəblilərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili, müasir texnologiyalardan istifadə etməklə şahmatçıların yarış təcrübələrinin artırılmasından ibarət olub.

"Virtual təhsilə dəstək" mövzusunda onlayn tədbir

"Virtual məktəb" layihəsinə dəstəyin təşviqi məqsədi ilə Təhsil Nazirliyi tərəfindən özəl sektorun iştirakı ilə onlayn tədbir keçirilib.

Tədbirdə Təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyeva, Təhsil Sisteminin İnformasiyalaşdırılması İdarəsinin rəisi Vüsal Xanlarov və 20-dən çox şirkətin rəhbər və rəsmi nümayəndələri iştirak ediblər.

Nazir müavini Məhəbbət Vəliyeva ölkənin ən iri milli onlayn platforması olan "Virtual məktəb" in məqsədi və imkanları barədə məlumat verib. Nazir müavini qeyd edib ki, hazırda layihə üzrə platformada ümumi istifadəçi sayı şagirdlər üzrə 1,3 milyondan çox, müəllimlər üzrə 113 min, aktiv istifadəçilərin sayı isə 1 milyona çatıb. Bununla yanaşı, layihənin əhatə dairəsi hər gün genişlənəndə, bezi ailələrdə zəruri texnologiyaların olmaması səbəbindən təhsilalanlar və təhsilverənlər distant tədrisə qoşulmaqda çətinliklərlə üzləşirlər. Məhəbbət Vəliyeva bu kimi problemlərin qismən aradan qaldırılması üçün dövlət və özəl qurumlar arasında davamlı tərəfdaşlığın qurulmasının əhəmiyyətli olduğunu vurğulayıb.

Təhsil Sisteminin İnformasiyalaşdırılması İdarəsinin rəisi Vüsal Xanlarov "Virtual məktəb" barədə geniş təqdimatla çıxış edərək platformanın üstünlükləri və mövcud yeniliklər barədə danışıb. Eyni zamanda bildirilib ki, platforma özəl və dövlət sektor nümayəndələri ilə əməkdaşlığa açıqdır və artıq bir sıra qurumlarla səmərəli əməkdaşlıq qurulub. Belə ki, layihə çərçivəsində "Azercell" şirkəti 30 000 müəllim, "AzEduNet" şirkəti isə 10 000 müəllim üçün aylıq internet paketləri təmin edib, "BestComp" şirkəti 1000 kompüter ilə ədəd cəbhəyini təhsil müəssisələrində internet kompüter mərkəzlərinin yaradılmasına dəstək verib. "Enginet", "Bakcell" və "ITE" şirkətləri müəllimlər üçün xüsusi endirimli internet bağlantısı tarifi təqdim edib. "Crocusoft", "Unibank" və "Integral" şirkətləri isə bu yaxınlarda uzun müddətli kredit şərtləri və endirimli qiymətlərlə təhsilalanlar və təhsilverənlər üçün avadanlıq həlləri təqdim edəcklər. İdarə rəisi layihə üzrə Təhsil Nazirliyinin digər maraqlı şirkətlərlə də əməkdaşlığa açıq olduğunu bildirib.

Daha sonra layihə çərçivəsində əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi istiqamətində tədbir iştirakçıları ilə müzakirələr aparılıb.

"BİR" tələbə-könüllülər "İlin könüllüsü" nominasiyasına layiq görülmələri

Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun və Azərbaycan Könüllü Təşkilatları İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq Könüllülər Gününe həsr olunan "Azərbaycan Könüllülərinin III Həmrəylik Forumu" keçirilib.

Onlayn təşkil edilən forumun rəsmi hissesində Təhsil naziri Emin Əmrullayevlin könüllülərə müraciəti nümayiş etdirilib. Müraciətdə Təhsil naziri könüllülük, onun dəyərləri, həmçinin Təhsil Nazirliyinin "Bir" tələbə-könüllü proqramının fəaliyyətini vurğulayıb.

Forum çərçivəsində "BİR" tələbə-könüllülər müxtəlif kateqoriyalar üzrə "İlin könüllüsü" kimi təltif olunublar. Sosial könüllülük üzrə - Cəfər Mahmudov, sənədiyaya dövründə könüllülük üzrə - Mehdi Əzimzadə, müharibə dövründə könüllülük üzrə - Mənsurə Qurbanzadə, ekoloji könüllülük üzrə - Əslə Məhərrəmova "İlin könüllüsü" nominasiyasına layiq görülüb.

Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyi "Bir" tələbə-könüllü proqramı milli könüllü platforması kimi 24 000-dən çox tələbə-könüllü üzvə malikdir. Tələbələrə şəxsi inkişafı və asudə vaxtının səmərəli dəyərləndirilməsi üçün 6 istiqamətdə fəaliyyət göstərən proqram tərəfindən indiyədək 600-dən çox yerli və beynəlxalq tədbirə könüllü və təşkilati dəstək verilib. BİR könüllü olmaq istəyən tələbələr www.konullu.edu.az saytı vasitəsilə qeydiyyatdan keçə və proqrama qoşula bilərlər.

200 Azərbaycan vətəndaşı üçün Macarıstanda təhsil

Hökumətlərarası Təqaüd Proqramına həsr olunmuş onlayn vebinar keçirilib

Dekabrın 4-də 2021-2022-ci tədris ilində Hökumətlərarası Təqaüd Proqramı çərçivəsində Macarıstanda təqaüd proqramına həsr olunmuş onlayn vebinar keçirilib. Təhsil Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr sektorunun müdiri Cəsarət Valehov vebinarı açaraq Macarıstanla Azərbaycan arasında təhsil əlaqələrinin yüksək səviyyədə olduğunu bildirib.

Təhsil Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdiri Tural Əhmədov Macarıstanla Azərbaycan arasında təhsil əlaqələrinin tarixi barədə məlumat verib. O, qeyd edib ki, proqramın məqsədi azərbaycanlı gənclərə Macarıstanda təhsil almaq imkanlarının yaradılmasıdır. 2014-cü ildə iki ölkənin hökumət başçıları birgə siyasi iradəsi nəticəsində biz bu imkanı hazırda gerçəkləşdirə bilərik. Son 6 tədris ili ərzində minə yaxın Azərbaycan vətəndaşına Macarıstanın aparıcı ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq imkanı yaradılıb. İki ölkə arasında olan dostluq münasibətləri və strateji tərəfdaşlıq bu imkanın miqyasını artırıb və buna görə Macarıstan tərəfə minnətdarlığımızı bildiririk.

T.Əhmədov Macarıstanın ali təhsil mühtiti barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, bu ölkənin ali təhsil müəssisələri öz hesabına təhsil almaq istəyən vətəndaşlarımız üçün çox sevimli bir təhsil məkanına çevrilib. Universitetlərin beynəlxalq sıralamasına (Şanxay, Times Higher) baxsaq Macarıstan ali təhsil müəssisələrinin beynəlxalq reytinglərdə təmsil olduğunu görə bilərik. Bu da bir faktordur ki, tələbələrımız istər macar, istər

ingilis, hətta digər dillərdə tədris olunan müxtəlif ixtisaslara sahib olmaq imkanı əldə edirlər.

Macarıstanın beynəlmilləşmə prosesinə kifayət qədər ciddi şəkildə diqqət ayırdığını deyən T.Əhmədov əlavə edib ki, statistik məlumatlara baxsaq, 2011-ci ildə Macarıstanda 18-20 min civarında əcnəbi tələbə varda, indi bu rəqəm 40 minə qədərdir. "Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, ən çox tələbə ilə təmsil olunan ölkələr sırasına baxsaq Azərbaycan ilk beşlikdədir. Bütün bu faktorları nəzərə alaraq hər iki ölkənin, həm dövlət başçıları səviyyəsində olan istiqamətli münasibətlərdən irəli gələrək bu hədəfləri daha da irəli aparmaq niyyətindəyik. Növbəti tədris ili üçün də belə bir imkan yaradıldığını nəzərə alaraq vətəndaşlarımızı öncədən məlumatlandırmaq qərarına gəldik".

Daha sonra Macarıstan səfirliyinin təhsil məsələləri üzrə nümayəndəsi Mihaly Graber ölkəsində təhsil imkanlarına dair təqdimat edib. M. Graber ölkəsi tərəfindən həyata keçirilən Təqaüd Proqramı (Stipendium Hungaricum Program) barədə məlumat verib. Proqram 2013-cü ildə təsis olunub və Macarıstanla Azərbaycan

arasında mövcud ikitərəfli əməkdaşlıq razılaşmalarına əsaslanır. Bu, tələbələrin (beynəlxalq) tam ali dərəcə və ya qısamüddətli təhsili üçün təqaüd proqramıdır. Proqram ildə bir dəfə onlayn ərizə proseduru, 28 qəbul müəssisəsi, müxtəlif dillərdə 465 təhsil proqramını nəzərdə tutur. Macarıstan tərəfdən ödənişsiz təhsil, qanunvericiliyə əsasən aylıq təqaüd, ya-taqaanada yaşayış, tibbi sığorta təmin edilir. Təhsil yerinə gediş-gəliş xərcləri tələbələrin özləri tərəfindən qarşılanı.

M. Graber Azərbaycandan müraciət edən ərizəçilər üçün aşağıdakı təhsil sahələrinin təklif olduğunu bildirib:

1. Tam əyani bakalavr (BS/BSc) və magistratura təhsili (Ma/MSc): Kənd təsərrüfatı və su idarəetməsi, təbiət elmləri və davamlı inkişaf, turizm, mühəndislik, İKT, iqtisadiyyat, biznes və menecment.
2. Tam doktorantura təhsili: istənilən sahədə
3. Macar hazırlıq kursu: hazırlıq kursunu uğurla başa vurduqdan və ali məktəbə daxil imtahanı uğurla keçdikdən sonra macar dilində tam əyani təhsil proqramlarına müraciət etmək olar.

Daha sonra çıxış edən Təhsil Nazirliyinin Xaricdə təhsil və əcnəbi tələbələrə iş sektorunun müdiri Müjdət Həsənov qeyd edib ki, artıq bir neçə ildir ki, Macarıstanla təhsil proqramı həyata keçirilir. Macarıstan tərəfin ayırdığı təqaüdlərdən azərbaycanlı gənclər yararlanı. O əlavə edib ki, in-

Oruc MUSTAFAYEV